

Предлог

На основу члана 40. тачка 57. Статута општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа“, бр. 4/19) Скупштина општине Кањижа, на седници одржаној __. _____ 2019. године донела је

РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА, СЕНТА ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Даје се сагласност на Програм рада Историјског архива Сента за 2020. годину, који је усвојио Управни одбор Историјског архива Сента, на седници одржаној 11. јула 2019. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Кањижа
Скупштина општине Кањижа
Број: 02-297/2019-I
Дана: __. __. 2019. године
К а њ и ж а

Председник Скупштине општине
Милош Кравић

Образложење

Предлагач: Општинско веће општине Кањижа

Правни основ: Статут општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“, бр. 4/19)

Разлози: Скупштина општине Сента је 1967. године уз сагласност општина Ада, Бечеј, Кањижа и Србобран донела одлуку о регулисању статусних питања регионалног Историјског архива у Сенти. Историјски архив Сента од тада врши заштиту архивске грађе на територији пет општина: Ада, Сента, Бечеј, Кањижа и Србобран. У финансирању делатности архива учествују све наведене општине, док се део средстава обезбеђује из буџета АПВ, а од 1992. године преко Министарства културе из буџета Републике Србије.

Одредбама члана 40. тачка 57. Статута општине Кањижа утврђено је да скупштина општине разматра извештај о раду и даје сагласност на програм рада корисника буџета општине.

Сходно наведеном, Управни одбор Историјског архива Сента на седници одржаној 11.7.2019. године разматрао је и усвојио Програм рада Историјског архива Сента за 2020. годину. Надлежно радно тело Скупштине општине разматрало је Програм рада Историјског архива Сента за 2020. годину, а општинско веће као овлашћени предлагач утврдило је предлог решења о давању сагласности на Програм Историјског архива Сента за 2020. годину и упутило исто Скупштини општине Кањижа на даљи поступак.

Ознака извршиоца и рок за извршење: Скупштина општине Кањижа – 31. седница

Извор средстава потребних за реализацију: Средства за реализацију програма ће бити дефинисана Одлуком о буџету општине Кањижа за 2020. годину.

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ СЕНТА
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA

Дел. бр.: 011-71/1
Датум: 11.07.2019.

ПРОГРАМ РАДА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА
ЗА 2020. ГОДИНУ

УВОД

На основу члана 44. став 1. тачка 5. Закона о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016 и 30/2016 - испр.) Управни одбор установе дана 11.07.2019. године донео је Одлуку о усвајању Програма рада Историјског архива у Сенти за 2020. годину.

Реализација програма делатности и развоја базира се на истим основама као и претходних година. Средства за плате обезбеђују се у буџету општина Сента и Бечеј, а за текуће издатке у буџету свих пет општина на чијим територијама вршимо нашу делатност. То су Кањижа, Сента, Ада, Бечеј и Србобран. Средства за текуће издатке и за лична примања радника планирамо трошимо и евидентирамо посебно за потребе Одсека у Бечеју и посебно за рад у седишту Архива у Сенти.

Одлуком председника Општине Сента бр. 46-20/2013-II од 23.10.2013. године Архиву је додељена на трајно коришћење једна зграда бивше сенћанске касарне од 4000 м² на адреси Новосадски пут 1. У тој једносратници рачунајући само највеће сале (бивше „спаваоне“, величине 8x16 м) биће места за чување око 12.000 м архивске грађе. Радови на згради подељене су на више фаза. Трећа фаза је завршена 2017. године, радове финансирала је АП Војводина и Општина Сента. Прошле године дошло је до застоја у обнови зграде, надамо се да је реч о привременом застоју.

У Бечеју ни даље нема места за преузимање архивске грађе. Недостатак магацинског простора већ годинама онемогућава вршење основне делатности у погледу преузимања архивске грађе на трајно чување са територије општине Бечеј и Србобран. Поред тога неопходна је обнова постојеће зграде Одсека.

Стручни део плана рађен на бази Јединствених оријентационих норми рада у архивима Србије (Архивски преглед 1977/1.2), и норматива рада Архива. Рачунајући са 15 запослених и са 1600 ефективних радних часова по једном раднику, укупан годишњи фонд радних часова архива је 24.000. Стручни део јединственог плана у вези сређивања грађе рађен је на основу појединачних планова радника.

Реализација планираних послова у делу „сређивање грађе и спољна служба“ зависиће од броја странака и од обима послова који се намећу у вези реконструкције нове архивске зграде.

ЗАПОСЛЕНИ У ИСТОРИЈСКОМ АРХИВУ

На реализацији програма радиће 11 извршиоца у Сенти и 4 у Бечеју. Сви стручни радници имају положени стручни испит.

Радници у Сенти

1. Иштван Фодор (Fodor István), архивист, директор	=	ФИ дт
2. Тибор Молнар (Molnár Tibor), виши архивист	=	МТ ва
3. Саболч Речко (Recskó Szabolcs), виши архивист	=	РС ва
4. Ференц Сиђи (Szűgyi Ferenc), архивист	=	СФ а
5. Ласло Шандор (Sándor László), архивски помоћник	=	ШЛ ап
6. Жофија Девић (Dević Zsófia), архивски помоћник	=	ДЖ ап
7. Даниел Пастор (Pásztor Dániel), архивски помоћник	=	ПД ап
8. Валерија Шандор (Sándor Valéria), самостални финансијско- рачуноводствени сарадник, секретар	=	ШВ ск
9. Жолт Копас (Kopasz Zsolt), информатичар (оператер система II)	=	КЖ и
10. Силвија Гајда (Gajda Szilvia), књиђњичар	=	ГС књ
11. Тамаш Ђалуш (Gyalus Tamás), манипулант-техничар	=	ЂТ ам

Запослени у Бечеју

1. Недељко Стојковић (Stojković Nedeljko), виши архивист	=	СН ва
2. Бригита Дробина (Drobina Brigitta), архивски помоћник	=	ДБ ап
3. Јасмина Петровић (Petrović Jasmina), чистачица-курирка	=	ПЈ роч
4. Палоташ Габриела (Palotás Gabriella), архивски помоћник	=	ПГ ап

СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

радно место	шк. спрема број извршиоца	
виши архивист	висока	3
архивист	висока	2
архивски помоћник	средња	5
самостални финансијско- рачуноводствени сарадник	виша	1
информатичар (оператер система II)	висока	1
књиђњичар	средња	1
чистачица	основна и средња	1
манипулант-техничар	основна	1
	Укупно	15

I. ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА

Планирамо контролни обилазак 40 регистратура (ФИ дт, СФ а). По потреби вршиће се евидентирање стваралаца и ималаца архивске грађе и регистратурског материјала, преглед листа категорија регистратурског материјала и правилника за канцеларијско пословање ради давања сагласности на примењивање истих (план 5 листа). Контролисаћемо излучивање безвредне грађе у 20 случајева. Овим пословима регистратуре ослободиће се од око 500 м¹ безвредног, регистратурског материјала, чији је рок чувања истекао. Од 2-4 ималаца и стваралаца преузећемо на трајно чување 2-300 м архивске грађе. У прописане евиденције унећемо све промене о статусу ималаца и о стању њиховог регистратурског материјала и архивске грађе.

Споразумно пружићемо помоћ заинтересованим регистратурама (стручни савети, сређивање грађе, демонстрација послова итд.). За те послове резервисаћемо 3% од укупног фонда радних часова Архива.

Заштиту архивске грађе у приватном власништву вршићемо откупом – ако за те потребе финансијери Архива буду обезбедили наменска средства.

II. ПОСЛОВИ У ДЕПОУ АРХИВА

Планирамо преузимање 2-300 м¹ архивске грађе за трајно чување.

Пошто у пролеће 2020. године имаћемо на располагању најмање шест нових депоа, у новој згради бићемо у прилици да извршимо пресељење веће количине архивске грађе из сада коришћених објеката. Испразнићемо депое на вишим спратовима у кули Градске куће и део магацинског простора у депоу „Тиса“. (СФ а, БТ ам, КЖ и)

У Бечеју ни даље нема места за преузимање архивске грађе.

III. СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Ови послови обухватају следеће радне операције: Разврставање грађе на фондове, класификацију грађе у фонду, обраду књига, систематизацију грађе у фонду, излучивање безвредне грађе, формирање и комплетирање досијеа фондова, израду сумарних инвентара, израду историјских белешки, израду образаца за водич и вођење пратеће документације (испуњавање образаца) о извршеним пословима и образаца О-1, О-2 и Р-1.

На неким фондовима послови су започети у ранијим годинама, а биће и таквих, чије сређивање трајаће више година у наредном периоду. На сређивању радиће 5 архивиста и архивских помоћника. Сваки радник уз друге послове може да среди око 20 м¹ грађе. Дакле укупна количина сређене грађе биће око 100 м¹.

Ф. 288 Пољопривредни комбинат „Елан“, Србобран (СН ва)*	37,40 м
Ф. 823 Дуванска индустрија АД, Сента (РС ва) *	48,60 м
Ф. 834 „Застава алати Сентал“, Сента (ДЖ ап)	45,10 м
Ф. 858 ДД Сента ТП, Сента (ШЛ ап) *	5,70 м
Ф. 860 „ФАДИП Алатница“ ДОО, Бечеј (ПГ ап)	4,40 м
Ф. 863 „ФАДИП-ХКЦ“ ДОО, Бечеј (СА ап)	8,80 м

* започето у претходној години

IV. СЛУЖБА ИНФОРМАЦИЈЕ

Основу за пружање коректних информација странкама и истраживачима чине свестране евиденције архива. Прописане евиденције о грађи чуване у архиву и о раду обављеном на терену са регистратурама, водимо делом електронски, делом на класичан начин. О зградама и кадровима архива, о резултатима истраживања у домаћим и страним архивима, о сарадњи са другим архивима итд. евиденције углавном водимо на класичан начин.

Скупљамо издања, водиче других домаћих и иностраних архива ради пружања што потпунијих информација свим заинтересованима и о другим архивима.

Већ у овој години учињени су кораци ка приближавању архива широј јавности путем интернета, али и даље ћемо форсирати присутност архива на друштвеним мрежама, јер помоћу њих најбрже и најефикасније стижу информације до већине људи.

Радимо на томе да раније дигитализоване матичне књиге повежемо са показивачима и цели материјал ставимо на наш сајт. Објавићемо и неколико сумарних инвентара у електронској форми и индексе (именски) за црквене матичне књиге. Странке могу да нам се обрате путем електронске поште, на е-маил: zentarhiv@gmail.com.

На пословима пружања информација радиће: КЖ и, СФ а, ШВ ск и СН ва.

V. ПУБЛИКОВАЊЕ

У оквиру ИПА пројекта „Живи архиви – Реликвије заједничког културног наслеђа“ објавићемо последњу, четврту књигу. Из списка суботичког суда за вођење трговачког регистра биће апострофирани предметни списи б-8 фирми уз чију помоћ могу бити приказане индустријске и привредне особености регије, односно епохе.

Објавићемо издање које обрађује тему Сенћанске битке, односно у зависности од материјалних извора, поново ћемо издати албум Сента 1216-2016, који се показало веома популарним.

Учинићемо све, да кроз медије – штампу, радио и телевизију – јавност упознамо са радом Архива, и популаришемо архивистичку делатност.

VI. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА, РАЗВИЈАЊЕ РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ

У складу са светским и домаћим трендовима у наредном периоду желимо интензивније радити на дигитализовању архивске грађе. Радићемо на том да дигитализовану архивску грађу учинимо доступним и у електронском облику.

У протеклом периоду већ су учињени први кораци у циљу реализације тог задатка. На интернет страници установе скоро свако издање у серији Грађе за монографију Сенте и регистар фирми који је настао у оквиру већ поменутог ИПА-пројекта доступан је корисницима у електронском облику.

Поред тога један од највећих изазова ће бити за нас имплементација новог јединственог информационог система „Архис“ која ће бити имплементирана у све архиве у Србији и представљаће саставни део рада свих архивиста и запослених у архиву као средство намењено за коришћење грађе од стране истраживача, научника, историчара и грађана.

VII. КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И БИБЛИОТЕЧКОГ МАТЕРИЈАЛА

Послови коришћења архивске грађе обухватају пријем, упућивање и услуживање странака и истраживача. У 2020. години планирамо пријем 60 истраживача – корисника архивске грађе и библиотечког материјале – у стручне и научне сврхе са 350 истраживачких дана. Број коришћених фондова процењује се на 40. Због мањка у простору у читаоници, истовремено можемо примити 4 истраживача.

Пријем странака ради издавања уверења, копија докумената вршићемо без ограничења. Грађани у вези тражења двојног држављанства првенствено нама ће обратити и даље ради добијања извода из црквених матичних књига за своје претке. У вези изналажења предмета о одузетој имовини након Другог светског рата вероватно имаћемо мање посла него претходних година, међутим ради доказивања радног стажа имаћемо све више посла –сразмерно порасту количине грађе у архиву.

Број потенцијалних странака процењује се на 1100 лица.

На проналажењу грађе и припремању уверења радиће сви стручни радници. Са странкама и истраживачима директно ће и радити: ДБ ап, МТ ва, СФ а, ШВ ск.

VIII. ПОСЛОВИ АРХИВСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Послове евидентирања, каталогизације књига вршимо електронски у програму „Сирен”. Евиденцију корисника и коришћене грађе водимо на класичан начин.

Библиотекарка Гајда Силвиа у 2020. години радиће са половином од пуног радног времена. У планској години поред рада са корисницима обрадиће 40 наслова.

У овој групи послова у Сенти пратимо мађарску у Бечеју српску штампу и издвајамо чланке које се односе на територију делатности архива, односно на сам рад наше установе.

IX. ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Најефикаснији начин непосредне заштите архивске грађе је ако се архивска грађа чува у архивским кутијама без киселине. У Европи материјали оваквих кутија минимално морају да одговарају стандарду ISO 9706, или још новијем стандарду ISO 16245. Архиви у Србији тренутно уопште не користе овакве кутије за чување архивске грађе. У будућем ови захтеви и прописи биће обавезни и за Србију, и желимо да будемо припремљени на ове промене. У току је реновирање зграде бивше Касарне, где се планира преселити наша установа. У реновираној згради желели би смо чувати архивску грађу у што модернијим условима. За остваривање свега тога неопходна нам је финансијска помоћ Фондације Бетлен Габор.

За специјалне и сложене поступке (рестаурација) још немамо радионицу, али захваљујући искуству стеченом у Архиву града Будимпеште, Гајда Силвиа радиће и на техничкој заштити појединих књига са механичким оштећењима. Поред тога, наравно, вршићемо и остале једноставне послове техничке заштите: механичко чишћење докумената, израду кутија и омота.

X. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

У оквиру програма архивске педагогије деца ће упознати са архивом као установом и њиховим задацима. Пренос нових информација вршићемо складно узрасту ученика.

Овом приликом приказаћемо им највреднију збирку нашег архива, Збирку повеља и привилегија. Тема интерактивне радионице за ученике петих разреда основне школе биће Битка код Сенте.

Издавачку делатност Архива попраће и промоције објављених дела у Потиским местима.

Наставићемо рад са медијима путем објављивања научно-популарних радова разних актуалних историјских тема, односно вести о нашем раду. Сарађиваћемо – као и до сада - са Magyar Szó, 7 Nap, Pannon RTV, РТВ Нови Сад, односно са свим медијима, који буду за то заинтересовани.

Пружићемо стручну помоћ органима и установама локалних самоуправа, као и цивилним удружењима у реализацији оних програма, који изискују архивистичка истраживања у нашој установи, односно у другим архивима. Извршиоци овог дела програма ће бити архивисти наше установе.

XI. ОПШТИ ПОСЛОВИ

Обухватају израду извештаја за 2020. годину и израду плана за 2021. годину; вођење дневних и месечних евиденција радника архива. Праћење закона, уредба и прописа и израду предлога правилника. Решавање послова у вези радног односа, заштите на раду, заштите имовине архива, редовног функционирања финансијско-материјалне службе и књиговодства. Ту спадају још и послови писарнице за странке, за сопствене потребе. У овој групи послова пратићемо рад на одржавању хигијене депоа и радних просторија.

Праћење закона и прописа, доношење одлука по свим питањима у вези редовног годишњег функционисања архива је задатак директора.

Писарницу водиће организатор материјално-финансијских и општих послова, као и припремање документације књиговодства за даљу обраду. Књижење за нас врши Агенција „Активa 81“ уз накнаду.

На реализацији појединих делова ових програмских задатака биће ангажовани сви радници.

XII. МАТИЧНИ, КОНТРОЛНИ ПОСЛОВИ, САВЕТОВАЊА

Наши архивисти учествоваће у раду стручних скупова у земљи и у иностранству. Од домаћих архива најтеснију сарадњу имамо са Историјским архивом у Суботици, у Новом Саду и у Београду. Изградили смо и одржавамо добре везе са архивима у Мађарској (Сегедин, Будимпешта, Весприм), у Босни и Херцеговини (Архив Републике Српске).

У овој групи послова предвиђено је време за израду стручних реферата (за саветовања) развојних програма и пројеката (адаптација и опремање архива).

Учествоваћемо у раду комисија и стручних тела наших струковних организација. Директор ће представљати и заступати архив у свим законом предвиђеним случајевима.

У остале послове спадају још: рад у комисијама општина, цивилних асоцијација, у органима управљања архива, месечна контрола извештаја радника.

У овом делу програма ангажовани су сви радници архива.

XIII. МЕЂУНАРОДНА И МЕЂУАРХИВСКА САРАДЊА

Пројекат „Живи архиви – Реликвије заједничког културног наслеђа“ у оквиру

Интеррег-ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија која је започета у марту 2018. године завршаваће се са међународном конференцијом у фебруару 2020. године.

Желимо да наставимо сарадњу са колегама из Мађарске. У случају успешног конкурсања у другој половини године почели би нов пројекат.

Поред тога нећемо занемарити ни мање могуће изворе донација. Конкурисаћемо на локална, покрајинска и републичка средства, јер без њих осим основне делатности не би могли реализовати програме који обогаћују и презентирају наш рад.

XIV. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

У складу са Законом о буџетском систему (Сл. гласник РС бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018 и 31/2019), смерницама Владе итд. предлог финансијског плана за 2019. годину достављен је општинама – суоснивачима Архива.

Председник Управног одбора
Габриела Шароши

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ СЕНТА
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA
Дел. бр. 011-10/91
Датум: 11.07.2019.

ЗАПИСНИК

са 91. (деветдесетпрве) седнице УПРАВНОГ ОДБОРА Историјског архива у Сенти, одржане дана 11. јула 2019. године са почетком у 14,30 часова у просторији Историјског архива у Сенти.

Присутни су: ШАРОШИ Габриела, председник Управног одбора
ТАРИ Ласло,
СИЋИ Ференц,
КОПАС Жолт,
МОЛНАР Тибор,
чланови Управног одбора и
ФОДОР Иштван, директор Архива.

Одсутни су: ШКРБИЋ Ненад и ХАЈНАЛ Ана.

За записничара се одређује: Сиђи Ференц.

Председник Управног одбора отворила седницу, поздравила присутне и констатовала да постоји кворум за пуноважно одлучивање.

Након тога је предложила следећи

Дневни ред:

1. Прихватање записника са 90. седнице
2. Програм рада Архива за 2020. годину
3. Разно

Ад/1 Прихватање записника са 90. Седнице

Председник Управног одбора, Шароши Габриела је прочитала записник са претходне седнице Одбора.

Након саслушања излагања, једногласно донета ја следећа

ОДЛУКА: Усваја се записник са 90. седнице Управног одбора Историјског архива у Сенти без примедби.

Ад/2 Програм рада за 2020. годину

План рада за 2020. годину је саставио директор Фодор Иштван. Истакао је да се програм заснива на истим основама, као и у претходним годинама:

- у 2020. години предвиђа се преузимање 300 д. м. архивске грађе за трајно чување, а укупна количина новосређене архивске грађе износиће око 120 д.м.,
- планира се пријем 65 истраживача – корисника архивске грађе и библиотечког материјала – у стручне и научне сврхе са 350 истраживачких дана,
- број странака процењује се на 1100,
- ИПА пројекат „Живи архиви – Реликвије заједничког културног наслеђа“ завршаваће се са научном конференцијом. У оквиру истог пројекта објавиће се још једна публикација. Желимо да наставимо сарадњу са колегама из Мађарске. У случају успешног конкурсања у другој половини године почели би нов пројекат.
- објавићемо књигу студија која ће обрадити Битку код Сенте,
- у складу са светским и домаћим трендовима у наредном периоду желимо интензивније радити на дигитализовању архивске грађе.
- настављају се програми архивске педагогије.

ОДЛУКА: Прихвата се програм рада Архива за 2020. годину без примедби.

Пошто је дневни ред исцрпљен, а под тачком „Разно“ нико од присутних није тражио реч председник закључује седницу у 15,10 часова.

Записничар
Сиђи Ференц

Председник Управног одбора
Шароши Габриела